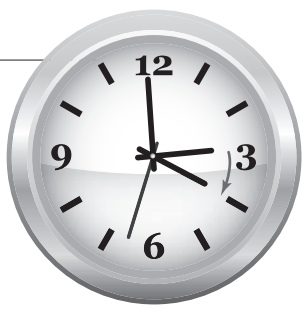

У неділю, 31 березня 2019 року, о третій годині за київським часом переведенням годинникової стрілки на годину вперед запроваджується літній час

3

Сьогодні на Софійській площі в Києві відкривається 16-та «Французька весна». Про це і не тільки розмова з координатором «Альянс франсез» в Україні Кларісс Броссар

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

СУБОТА, 30 БЕРЕЗНЯ 2019 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№62 (6425)

ЦИТАТА ДНЯ

ПАВЛО РОЗЕНКО:

«Зараз є час і можливість виправити проблемні моменти, які виникають з реєстрами отримувачів, обміном інформацією між відомствами, і швидко їх усунути».

Віце-прем'єр-міністр про удосконалення механізму виплати монетизованих субсидій до наступного опалювального сезону

Служби працюватимуть зладжено

ПІДГОТОВКА. Міністерство енергетики та вугільної промисловості вживає необхідних заходів для забезпечення надійного електропостачання виборчих дільниць під час проведення виборів Президента України 31 березня 2019 року. Зокрема надано доручення ліцензіатам з розподілу електричної енергії перевірити та оцінити технічний стан мереж електропостачання відповідних установ та організувати чергування ремонтно-експлуатаційного персоналу. ДП «НЕК «Укренерго» доручено забезпечити координацію проведення аварійно-відновлювальних робіт у разі відключень електропостачання та інформувати Міненерговугілля щодні години про відключення із 6:00 31.03.2019 і до закінчення підрахунку підсумків голосування.

Отже, видано накази на підприємствах про забезпечення сталого електропостачання виборчих дільниць; складено графіки чергування ремонтно-експлуатаційного персоналу; виконано ремонт електромереж, що живлять виборчі дільниці; підготовлено резервні джерела живлення для забезпечення безперебійного електропостачання у разі аварій. Міненерговугілля організувало співпрацю між СБУ, МВС та ДСНС для своєчасного реагування під час роботи виборчих дільниць.

ЦИФРА ДНЯ

9429

гривень

становила середня номінальна зарплата штатного працівника в Україні у лютому 2019 р. Порівняно з лютим минулого року вона зросла на 20,4%

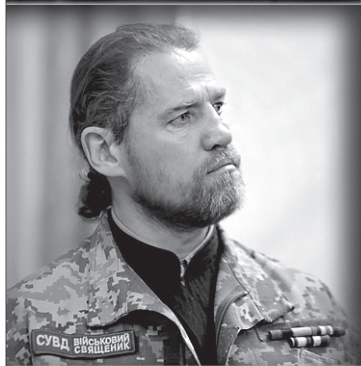
Оскар жертовності

Отець Іван Ісайович

Отець Павло Гончарук

Отець Юрій Казміренко

Вручаючи відзнаки, Блаженніший Святослав наголосив на важливій місії капеланів під час війни (на знімку: нагороду отримує пастор-капелан Василь Хіміч)

ГУМАНІТАРНИЙ ВНЕСОК. Лауреатами міжнародної відзнаки імені отця Омеляна Ковча цього року стали четверо капеланів різних конфесій

Триває передплата на 2019 рік. Передплату приймають усі відділення зв'язку Укрпошти. Також її можна оформити на сайті: ДП «Преса» www.presa.ua УДППЗ «Укрпошта» www.ukrposhta.ua

Газета для тих, хто приймає рішення

✓ ОПЕРАТИВНО

друкуємо закони України, укази і розпорядження Президента, урядові рішення, адже більшість із цих документів набирають чинності саме з дня опублікування в «Урядовому кур'єрі»

✓ ОБ'ЄКТИВНО

висвітлюємо діяльність глави держави, роботу Кабінету Міністрів, органів виконавчої влади в центрі та на місцях

✓ КОМПЕТЕНТНО

на запитання читачів відповідають авторитетні спеціалісти: урядовці, юристи, учені, лікарі

✓ ПЕРЕДПЛАТНА ЦІНА

для ветеранів війни, пенсіонерів, чорнобильців, студентів

для інших передплатників та підприємств і організацій

на 1 місяць	30 грн	52 грн
на 3 місяці	90 грн	156 грн
на півроку	180 грн	312 грн

Соціальний передплатний індекс 40227

Передплатний індекс 61035

✓ УВАГА!

Послуга за приймання передплати на 2019 рік – безкоштовна.

У Києві газету також можна придбати в кіосках «Союздрук»

4 820103 080053

КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ

встановлені Національним банком України на 1 квітня 2019 року

USD 2720.9103 за 100 доларів США

EUR 3056.9427 за 100 євро

RUB 4.2032 за 10 рублів

AU 351310.33

AG 4134.42

PT 228828.56

PD 367867.07 за 10 трійських унцій

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Оскар жертовності

Оксана ГОЛОВКО,
«Урядовий кур'єр»

Цими днями минає 75 років із дня мученицької смерті в концтаборі Майданек священика, громадського діяча й патріота Омеляна Ковча, який життя присвятив допомозі ближньому. Він відомий здебільшого як праведник-українець, який рятував євреїв у роки Голокосту. Однак 100 років тому отець Омелян розпочав капеланство в Українській Галицькій Армії. Тож цьогоріч, обираючи лауреатів усьоме, Комітет із вшанування пам'яті Блаженного Священномученика Омеляна Ковча одностайно ухвалив рішення про відзначення чотирьох достойників: отця-капелана Івана Ісайовича (Мукачівсько-Ужгородська єпархія Української греко-католицької церкви), отця-капелана Юрія Казміренка (Православна церква України), отця-капелана Павла Гончарука (Кам'янець-Подільська

дієцезія, Римо-католицька церква в Україні) та голови ГО «Об'єднання християн-військовослужбовців України» пастора-капелана Василя Хіміча (Всеукраїнський союз церков евангельських християн-баптистів).

Отець Іван Ісайович — засновник і керівник дитячого будинку. З перших днів війни добровільно став капеланом 128-ї гірсько-піхотної бригади. Був поранений. Продовжує душпастирську опіку учасників бойових дій і всіх, хто потребує допомоги в зоні спротиву російській агресії. Відзначений нагородою «Народний герой України».

Отець Юрій Казміренко у вересні 2014 року добровільно обрав справу служіння тим, хто на фронті. Працював водієм швидкої допомоги батальйону «Айдар». Був поранений під час обстрілу в місті Щастя. Продовжує душпастирську опіку в зоні бойових дій.

Отець Павло Гончарук місію служіння обрав як капелан Християнської служби порятунку. В умовах бойових дій був душпастирем для бійців 128-ї, 10-ї, 72-ї, 57-ї бригад. Працює з демобілізованими воїнами та їхніми родинами. Організовує

«Радий бачити, що спадок Омеляна Ковча втілюється у величезній волонтерсько-соціальної роботі церковно-релігійних організацій, що надається українській армії й усім постраждалим від російської агресії. На передовій поруч із військови-

отця Омеляна таким пеклом був концтабір. У наш час — це війна на сході. Капелани, які отримали відзнаки, зуміли залишитися людьми в нелюдських обставинах.

Відзнаку імені отця Омеляна Ковча засновано 2010 року, її щорічно вручають видатним особистостям за значний внесок у справі екуменічного діалогу, особистий приклад жертовності та гуманізму, героїчні вчинки. Серед лауреатів відзнаки — українські письменниці Ліна Костенко та Оксана Забужко, філософ і дисидент Євген Сверстюк, дослідник історії України Тімоті Снайдер, Спільнота Святого Егидія з Рима, Український католицький університет та інші.

Першим почесним головою Комітету із вшанування пам'яті Омеляна Ковча був кардинал Любомир Гузар. Діяльність комітету здійснює під патронажем глави Української греко-католицької церкви Святослава.

Україна твердо стоїть на позиціях незворотності реформ

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

ПРАВО НА ВИБІР. Основне завдання уряду під час двох виборчих кампаній — гарантувати проведення вільного й демократичного виборчого процесу та забезпечити сталий економічний розвиток країни. На цьому Прем'єр-міністр Володимир Гройсман наголосив під час зустрічі із представниками Міжнародного республіканського інституту, Європейської мережі організацій спостереження за виборами (ENEMO) та Національного демократичного інституту. Вони виконуватимуть місію спостерігачів на президентських виборах в Україні разом із зареєстрованими ЦВК 2344 міжнародними спостерігачами від іноземних держав та міжнародних організацій.

Глава уряду підкреслив, що наша держава відкрита демократичному світу і твердо стоїть на позиціях незворотності реформ, повідомляє департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату Кабінету Міністрів. «Важливо, аби і президентські, і парламентські вибори відбулися прозоро, відкрито й демократично. Це фундаментально важливо. І просив би концентруватися на цих цілях і спостерігачів. Усі моменти, які потребуватимуть підтримки уряду, готові забезпечити. Успіх буде тоді, коли воля народу реалізується внаслідок чесних виборів. Це зміцнить нашу демократію. Уряд забезпечив проведення першого етапу виборів передусім щодо матеріально-технічного забезпечення. Усі питання організаційного характеру вирішено», — зазначив Володимир Гройсман.

Також Прем'єр торкнувся питання безпеки. «Усі мають діяти в межах законів України. Вимога чітка: якщо будуть прояви порушення закону або намагання втрутитися у процес, вони мають бути негайно припинені силами Міністерства внутрішніх справ, Національної поліції», — констатував глава уряду. Він звернув увагу на зовнішні загрози передусім у контексті спроб Росії втрутитися в український виборчий процес. В уряді припускають, що РФ може вдатися до ескалації на Донбасі або в Азово-Чорноморському регіоні, активно розповсюджуватиме фейки та відверту дезінформацію для впливу на настрої виборців.

«Росія намагається втручатися у виборчий процес, використовуючи різні інструменти. Спеціальні служби цим опікуються», — уточнив Володимир Гройсман.

Додаткове обладнання для ЦНАП

ПОСЛУГИ. Координаційна рада з питань реформування держуправління підтримала пропозицію Міністерства економічного розвитку і торгівлі про надання коштів на закупівлю 210 комплектів обладнання для оформлення паспортних документів у 105 центрах, утворених органами місцевого урядування. А також 50 комплектів для оформлення та видачі посвідчення водія і реєстрації транспортних засобів у ще 50 регіональних центрах. «Державне управління має бути сервісним — працювати в інтересах громадян і надавати якісні адміністративні послуги», — прокоментував прийняте рішення Міністр Кабінету Міністрів, голова координаційної ради Олександр Сасенко.

У межах реформи планують передбачити кошти на впровадження системи електронного урядування в деяких державних агентствах та підключення окремих держорганів до загальної системи електронної взаємодії, повідомляє служба міністра.

Перші ластівки енергонебезпечності

АМБІТНА МЕТА. Завдання житлового сектору — за три роки зменшити енергоспоживання вдвічі

Любов ДМИТРЕНКО
для «Урядового кур'єра»

«Фінансування проектів Фонду енергоефективності розпочато!» Про це оголосив віце-прем'єр-міністр — міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко під час підписання тристоронньої угоди між Міжнародною фінансовою корпорацією (ІФС, Група Світового банку), Фондом енергоефективності та акціонерним банком «Укргазбанк» щодо запуску програми з фінансування проектів термомодернізації будівель для об'єднань співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ).

Він нагадав, що Фонд енергоефективності — єдина в Україні державна установа, створена урядом для підтримки ініціатив щодо енергоефективності, зокрема в житловому секторі, з урахуванням національного плану щодо зменшення викидів двоокису вуглецю для виконання Паризької угоди, впровадження асquis communautaire Європейського Союзу та договору про заснування Енергетичного співтовариства.

Його фахівці підтримують ОСББ у впровадженні енергоефективних заходів через надання грантів та запровадження комплексних технічних рішень з урахуванням найкращих європейських практик з термомодернізації будівель.

«Сьогоднішня подія знакова для України, яка прагне енергонебезпечності. Підписана угода дає старт фінансуванню перших 15 проектів в ОСББ програми «Перші ластівки», які тестують процедури Фонду

Беручи участь у програмах фонду, українці навчаться економного та ефективного енергоспоживання

енергоефективності. Їх загальне фінансування становить близько 40 мільйонів гривень. Завдяки спільній роботі з урядом Німеччини, Світовим банком, потужній підтримці Євросоюзу, уряд і парламенту ми направили всі необхідні умови: створено державну установу Фонд енергоефективності і мультидонорський фонд, обрано його наглядову раду і керівництво.

За підтримки Світового банку розроблено процедури, надано безпрецедентне фінансування. Усі ці кроки спрямовано на виконання конкретного завдання: за три роки Україна має відмовитися від імпортного газу. Та якщо країна рухається в напрямку збільшення видобутку газу, то завдання житлового сектору — зменшити енергоспоживання вдвічі. І фонд — ключовий інструмент, який надаватиме не тільки фінансову, а й технічну підтримку для цього. Наші цілі дуже амбітні, і серед них супровід фондом як мінімум 3 тисяч проектів», — цитує Геннадія

Зубка служба віце-прем'єр-міністра.

Директор Світового банку в справах України, Білорусі та Молдови Сату Кахконен підкреслила, що нині можемо говорити фактично про повноцінний запуск Фондом енергоефективності програми «Перші ластівки», яка сприятиме підвищенню енергоефективності та зменшенню енергоспоживання в житловому секторі України.

«Світовий банк надавав допомогу в розробленні структури управління фондом, а також процедур щодо належного розподілу грантів. І ми й надалі тісно співпрацюватимемо з Україною спільно з іншими міжнародними партнерами, щоб повноцінно відшліфувати процедури фонду і забезпечити доступність інших ОСББ до установи. Ця подія — перший і дуже важливий крок до підвищення енергоефективності України, і велика заслуга в цьому профільного віце-прем'єр-міністра Геннадія Зубка. Дякую уряду України за тісну

співпрацю і зусилля, спрямовані на запровадження програм Фонду енергоефективності», — зазначила Сату Кахконен.

Джейсон Бретт Пеллмар, голова регіонального представництва ІФС в Україні, Білорусі та Молдові, підкреслив, що ІФС пишається довірою, яку надали їм міжнародні партнери та уряд України для реалізації й підтримки інноваційної і надзвичайно актуальної програми для кожного мешканця багатоквартирного будинку.

«Залучення фінансового сектору до розвитку та енергомодернізації країни забезпечує ефективність і результативність використання державних та міжнародних коштів», — зазначив він.

Віце-прем'єр-міністр подякував Європейському Союзу, Світовому банку, уряду Німеччини, ІФС, GIZ, ПРООН, Укргазбанку і юридичним партнерам за допомогу і підтримку актуальних для країни і її громадян програм.

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Координатор «Альянс франсез» в Україні
Кларісс Броссар:

«Ви змінюєте
власну ідентичність,
і Франція
має бути поряд»

ФОТО НАДАВ АНТО

Уїї зовнішності є щось грузинське, а російською ця симпатична панянка спілкується без характерного для іноземців акценту. Якщо спостерігати збоку, не одразу й зрозумієш, що перед тобою французенка, до того ж, корінна парижанка.

Кларісс Броссар нещодавно стала координатором французьких альянсів Посольства Франції в Україні. І одразу в путь, щоб на власні очі побачити, як працюють ці маленькі представництва у різних містах. Під час візиту до Рівного ми зачепили й інші теми.

UK Кларісс, нинішній навчальний рік Міністерство освіти і науки разом із Посольством Франції оголосило роком французької в Україні, що означає посилену увагу не лише до вивчення мови, а й популяризацію французької культури.

— Правильно розумієте. Як на мене, мову неодмінно треба прив'язувати до культури народу, тоді це відкриває просто неймовірні можливості для тих, хто її вивчає. Тоді мова стає для вас цілим світом — унікальним і неповторним. До року французької, який нині на екваторі, долучилися посольства інших франкомовних країн.

Було створено інтернет-сайт (francophonie.com.ua), який дає змогу запропонувати власний проект і представити його в Україні. Кожен, хто проводить заходи на підтримку французької мови, може тут зареєструватися. До речі, в березні протягом тижня з кульмінацією 20 березня пройшли Дні франкофонії «Французька мова — потрібна мова».

На рівні французької культурної мережі в Україні, представленої Французьким інститутом та мережею «Альянс франсез» у шести містах та областях, триває запис на мовні курси. Після складного періоду, спричиненого економічною й політичною кризою, із 2015 року кількість тих, хто вивчає мову, зростає. Що стосується мережі «Альянс франсез», своєю метою вважає підтримувати чудову роботу, яку вона проводить на місцях, надаючи більше можливостей для розвитку викладачів і сучасних методик.

Яскраве свідчення популярності французької культури — захід Goût de France, який відбув-

ся 21 березня одночасно у всій Україні і в якому взяли участь близько 30 респондентів у різних містах. Вони запропонували відвідувачам французьке меню з чотирьох страв відповідно до французької гастрономічної традиції.

UK Ви бездоганно розмовляєте російською. Звідки такі навички у корінної парижанки?

— У школі з 11 років обрала для себе російську як другу іноземну. Тут особливу роль зіграв мій учитель: він давав читати уривки, скажімо, з Достоевського чи Лермонтова мовою оригіналу. Це й стало імпульсом для майбутньої професії: обрала російську філологію і славістику, яку вивчала в університеті в Парижі.

Французька система вищої освіти доволі гнучка: після отримання диплома першого рівня мож-

Українцям бажаю головного:
не втратити надію.

на обирати інший університет. Отож на третьому курсі обрала Інститут східних мов та культур (ІНАЛЬКО), де загалом вивчають 100 мов. Із приємністю згадую нашого викладача, до речі, українця Олега Шинкарука, в якого все було чітко й структуровано — тільки вчися.

UK Олег Шинкарук? Він рівнянин, і «УК» побував у гостях у нього й у вашому унікальному інституті. Про це йшлося в матеріалі «Українська в центрі Парижа» від 28 листопада 2018-го.

— Я читала публікацію, але не знала, що її готували саме ви. Тому вдячна вам особисто й газеті за популяризацію французької й української культур. І на цьому прикладі ще раз переконуєся, який тісний наш світ. Чи не так?

UK У житті так буває: якщо дуже хочете чогось досягти, просто докладіть для цього більше зусиль — і все вийде.

— Мене цікавлять країни, які бурхливо змінюються, переживають кризу власної ідентичності. Тут Європа, зокрема Франція як частина великого мультинаціонального світу, може допомогти, вплинути, підтримати. Але для цього, як на мене, треба бути поряд, щоб від-

ДОСЬЄ «УК»

Кларісс БРОССАР. Народилася 1986 року в Парижі в сім'ї архітектора-урбаніста та музиканта. Бакалавр-лінгвіст і магістр-політолог: за програмою подвійного диплома закінчила магістратуру МГІМО та Паризького інституту політичних наук. Активно вивчає і любить українську мову. Торік у жовтні обійняла посаду координатора «Французьких альянсів» у Посольстві Франції в Україні.

чути український чи, принаймні, грузинський народ із середини. Попри мою грузинську зовнішність, яку всі зауважують, у мене немає там жодних родинних зв'язків. Але дуже люблю цю країну — від моменту, коли стажувалася там як політолог у 2009 році. В Україну теж уже встигла закохатися.

UK Кларісс, а чим відрізняються українці від росіян? — Цікаве запитання, над яким часто замислююся. У вас близькі культурні, не однакові, але доволі близькі. Великий вплив

вирішили з ними трохи погратися. Фестиваль відкривається, як завжди, на Софійській площі в Києві 30 березня великим театральним дійством. Це спектакль «Мю». Актори проходять поміж глядачів (ось такий ефект співучасті), зрештою, у ролі акторів — і прості кияни.

Потім у містах, де є «Французькі альянси», відбудуться джазові концерти відомих французьких виконавців, виступлять сучасні клоуни з дуже щемливою пантомімою про кохання: без слів, але з неймовірними емоціями. До речі, це улюблений спектакль глядачів відомого фестивалю в Авіньйоні. І звичайно ж, запропонуємо українцям цікаву кінопрограму.

Цього року хочемо дати більше самостійності альянсам на місцях, тож частину заходів запропонують вони. Скажімо, на Рівненщині «Французька весна» тепер прийде і до районних центрів. А в Рівному здійснить унікальний фотопроєкт із залученням сучасної бібліотеки, яка є в «Альянс франсез». До речі, дякую невтомному директорові Надії Чумак та її команді за креативність і наполегливість.

Саме тут я ознайомила-ся з роботою унікального кар'єру нерухомих корисних копалин «Технобуд» у Сарненському районі. Це підприємство з французькими інвестиціями постійно підтримує наші заходи. А в Рівному — з неймовірною Надією Косміаді, донькою художника зі світовим ім'ям Георгія Косміаді, яка повернулася з Німеччини до міста юності й повернула спадщину батька. Із талановитим фотохудожником Олександром Харватом, із не менш талановитими братами-близнюками Віктором та Олександром Булигами, авторами кінофестивалю «Місто мрій». Неозброєним оком видно ту важливу роль, яку відіграє наше представництво в освітньому та культурно-мистецькому житті Рівненщини.

Інна ОМЕЛЯНЧУК,
«Урядовий кур'єр»

ПРОШУ СЛОВА!

Квіти
у ямах —
дяка
дорожникам

Василь БЕДЗІР,
«Урядовий кур'єр»

УВиноградіві на Закарпатті на автомагістралі державного значення ями заповнили... горщиками із квітами. Очевидно, у виноградівців з гумором усе гаразд. Це вже, як прийнято казати, не квіточки — справжні квіти. Таке собі захоплення наживоріт. «Не приймає асфальту закарпатська земля!» — віджартувався один із місцевих користувачів Фейсбуку.

Заступник міністра інфраструктури Віктор Довгань, подолавши кількасот кілометрів автошляхами області, теж розкритикував їх.

«12 годин у машині: Львів — Рахів — Солотвино — Мукачево — Ужгород — Свалява — Львів. Зовсім немає дорожнього покриття на Н-09, дорозі вздовж державного кордону з Румунією, що з'єднує кілька районів, — написав він на своїй сторінці в Фейсбукі. — Наша машина навіть через яму вилетіла в кювет, добре що швидкість була 20 км/год., і тільки вирвало колесо».

Віктор Довгань згадав і про мости. Про один із них висловився так: «У Білій Церкві домовилися з румунами про фінансування мосту через Тису. Дерев'яний міст, який існує, треба як пам'ятку архітектури залишити пішоходам».

Зрозуміло: щоб вийти з крутого піке, в якому нині перебувають закарпатські дороги, півмільярда гривень на ремонті, що були торік, не досить. Область як ворота до Європи (межує із чотирма країнами ЄС) не гріх фінансувати хоч на рівні сусідньої Львівської: там торік на дороги надавали майже 2 мільярди. Про таку суму нині на Закарпатті хіба що мріють.

Але погляньмо з іншого боку: чи ефективно використовували надані кошти? Упевнено кажу, що ні. Бо навіть там, де дорогу всуціль покривали новим асфальтом, вона через місяць-два, а в кращому разі через півроку перетворювалася на бездоріжжя.

Де гарантії фірм і чого варті підписи про приймання відрізу шляху в експлуатацію? Відповідь лежить на поверхні: цього немає, бо відшкодування завданих збитків не заведено в практику дорожнього будівництва. Принаймні на Закарпатті.

В обласдорі не можуть чітко відповісти, чому так швидко руйнуються відремонтовані дороги. І це попри те, що у структурі є інженер з нагляду за якістю робіт. Начебто й начальник цілими днями бував на будівництві доріг...

Заговорили про начальника? А ось новина про нього, оприлюднена управлінням захисту економіки в Закарпатській області 14 березня. «Директор державного підприємства «Закарпатський обласдор» та посадові особи комерційної структури розробили схему із заволодіння коштами, призначеними на будівництво та ремонт доріг. Для проведення ремонтно-будівельних робіт обласдор купував у комерційної структури бітум. При цьому вартість продукції була значно вищою від ринкової. Крім того, ця комерційна структура має ознаки фіктивності, — йдеться у повідомленні. — За погодженням з Генеральною прокуратурою України, директора обласдорів було повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення. Його, а також співучасників злочинних діянь звинувачують у незаконному заволодінні 1,9 мільйона гривень бюджетних коштів».

Якщо красти, то мільйони?! Керівник дорожньої галузі у змові з виробниками набирав собі кишені на бітумі, а ми дивуємося, чому асфальт на очах розсіпається. «На чому ж йому триматися?» — відповімо запитанням на запитання.

До слова. Ще через кілька днів після приїзду в область заступника міністра інфраструктури тут побував очільник галузевого відомства Володимир Омелян, який інспектував кілька західних областей. І він був не в захопленні станом державних автодоріг. Саме ці поїздки очільників галузі дали змогу пришвидшити фінансування ремонтних робіт на автошляхах і підвищити планку їх фінансування.

Задекларовано збільшення витрат на дорожнє будівництво з держбюджету: вони зростуть до 800 мільйонів гривень, розпочнуть і ремонт мостів, деякі з яких в аварійному стані, а інші не лагодили понад півстоліття.

Володимир Омелян визначив для найзахіднішого регіону країни ремонт його автошляхів пріоритетним завданням. І це не лише вселяє надію, а й впливає на практичний бік справ.

«Перший транш на ремонт автодороги державного значення Н-09 Мукачево — Рахів — Богородчани — Івано-Франківськ — Рогатин — Бібрка — Львів у межах Закарпатської області в сумі 242 мільйони гривень уже надійшов в область, — повідомив на сайті голова облдержадміністрації Геннадій Москаль. — Із наступного тижня переможець тендера заведе техніку й почне середній поточний ремонт дороги. Національна дорога Мукачево — Рогатин одна з найгірших на Закарпатті, дорожнє покриття, яке не ремонтували тут із суцільним асфальтом протягом десятиліть, перебуває в катастрофічному стані. Обласна державна адміністрація просить вибачення в жителів області за незручності проїзду цією дорогою, які спричинені тривалою відсутністю коштів для ремонту».

Дозволимо собі запитати: якщо дороги до такого стану довів Закарпатський обласдор, то чому просить вибачення керівник краю?

ПОДІЇ ТА КОМЕНТАРІ

ДОКУМЕНТИ

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Урядом України та Урядом Держави Катар про уникнення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доходи і Протоколу до неї

Верховна Рада України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

Угоду між Урядом України та Урядом Держави Катар про уникнення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доходи і Протокол до неї, вчинені 20 березня 2018 року в м. Доха, які набирають чинності з дати отримання останнього письмового повідомлення про завершення Договірними Державами всіх внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання ними чинності, ратифікувати.

м. Київ
28 лютого 2019 року
№ 2690-VIII

Президент України П. ПОРОШЕНКО

Про ратифікацію Угоди про сприяння та взаємний захист інвестицій між Урядом України та Урядом Держави Катар

Верховна Рада України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

Угоду про сприяння та взаємний захист інвестицій між Урядом України та Урядом Держави Катар, учинену 20 березня 2018 року в м. Доха, яка набирає чинності з дати отримання Договірними Сторонами останнього письмового повідомлення про виконання ними внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання чинності зазначеною Угодою, ратифікувати.

м. Київ
28 лютого 2019 року
№ 2691-VIII

Президент України П. ПОРОШЕНКО

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 13 березня 2019 р. № 254
Київ

Про внесення змін до Положення про Державну службу України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів

Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

Внести до Положення про Державну службу України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 2 вересня 2015 р. № 667 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 73, ст. 2402; 2016 р., № 2, ст. 67; 2017 р., № 4, ст. 124, ст. 152), зміни, що додаються.

Прем'єр-міністр України В. ГРОЙСМАН

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 13 березня 2019 р. № 254

ЗМІНИ,

що вносяться до Положення про Державну службу України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів

1. Пункт 1 та підпункт 1 пункту 3 після слів «санітарного законодавства» доповнити словами «, санітарного та епідемічного благополуччя населення (крім виконання функцій з реалізації державної політики у сфері епідеміологічного нагляду (спостереження) та у сфері гігієни праці та функцій із здійснення дозиметричного контролю робочих місць і доз опромінення працівників), з контролю за цінами».

2. Підпункт 2 пункту 3 після слів «санітарного законодавства» доповнити словами «, санітарного та епідемічного благополуччя населення (крім виконання функцій з реалізації державної політики у сфері епідеміологічного нагляду (спостереження) та у сфері гігієни праці та функцій із здійснення дозиметричного контролю робочих місць і доз опромінення працівників)».

3. У підпункті 3 пункту 4:

1) абзац перший після слів «харчових продуктів та кормів» доповнити словами «, санітарного та епідемічного благополуччя населення»;

2) доповнити підпункт абзацами такого змісту:
«погоджує методики визначення відповідності пестицидів і агрохімікатів сертифікатам якості та методичні вказівки визначення вмісту залишкових кількостей пестицидів у воді, ґрунті та сільськогосподарській продукції»;

здійснює передбачені законодавством заходи для припинення порушення санітарного законодавства;

здійснює санітарні заходи щодо охорони території України шляхом проведення державного санітарно-епідеміологічного нагляду (контролю) за дотриманням санітарного законодавства, медико-санітарного контролю (огляду) з метою запобігання в'їзду на територію України транспортних засобів, ввезенню вантажів, товарів та інших предметів, у тому числі лікарських засобів, біологічних, хімічних і радіоактивних речовин, а також матеріалів і відходів, що можуть створювати небезпеку для життя і здоров'я населення (крім заходів, пов'язаних із здійсненням медико-санітарного спостереження (епідеміологічного нагляду (спостереження), а також крім виконання функцій із здійснення дозиметричного контролю робочих місць і доз опромінення працівників);

здійснює контроль за дотриманням показників вмісту шкідливих для здоров'я людини речовин і інгредієнтів у тютюнових виробах, які реалізуються на території України, та проводить моніторинг ефективності вжитих заходів з попередження і зменшення вживання тютюнових виробів та їх шкідливого впливу на здоров'я населення».

4. Пункт 7 доповнити абзацом такого змісту:

«Керівники самостійних структурних підрозділів територіальних органів Держпродспоживслужби, на які покладено здійснення повноважень Держпродспоживслужби у сфері санітарного законодавства, санітарного та епідемічного благополуччя населення, забезпечують виконання функцій щодо затвердження та підписання передбачених законодавством документів, повноваження щодо затвердження та підписання яких належить до компетенції головних державних санітарних лікарів відповідної адміністративно-територіальної одиниці (крім виконання функцій з реалізації державної політики у сфері епідеміологічного нагляду (спостереження) та у сфері гігієни праці та функцій із здійснення дозиметричного контролю робочих місць і доз опромінення працівників), у межах повноважень відповідного територіального органу».

5. Пункт 10 доповнити абзацом такого змісту:

«Голова Держпродспоживслужби здійснює повноваження у сфері санітарного законодавства, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення в частині виконання функцій щодо затвердження та підписання передбачених законодавством документів, повноваження щодо затвердження та підписання яких належить до компетенції головного державного санітарного лікаря України (крім виконання функцій з реалізації державної політики у сфері епідеміологічного нагляду (спостереження) та у сфері гігієни праці та функцій із здійснення дозиметричного контролю робочих місць і доз опромінення працівників)».

6. У пункті 12 слово «двох» виключити.

ГРАФІК

проведення прямої телефонної лінії Кабінету Міністрів України за участю керівників центральних органів виконавчої влади на квітень — червень 2019 року

2 квітня	Міністерство аграрної політики та продовольства України
5 квітня	Міністерство внутрішніх справ України
9 квітня	Міністерство екології та природних ресурсів України
12 квітня	Міністерство економічного розвитку і торгівлі України
16 квітня	Міністерство енергетики та вугільної промисловості України
19 квітня	Міністерство закордонних справ України
23 квітня	Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України
26 квітня	Міністерство інформаційної політики України
3 травня	Міністерство інфраструктури України
7 травня	Міністерство молоді та спорту України
10 травня	Міністерство оборони України
14 травня	Міністерство освіти і науки України
17 травня	Міністерство охорони здоров'я України
21 травня	Міністерство соціальної політики України
24 травня	Міністерство культури України
28 травня	Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України
31 травня	Міністерство фінансів України
4 червня	Міністерство юстиції України
7 червня	Міністерство у справах ветеранів України
11 червня	Пенсійний фонд України
14 червня	Державна служба України з питань праці
18 червня	Національна поліція України
21 червня	Державна міграційна служба України
25 червня	Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру

Примітка. Прямая телефонна лінія Кабінету Міністрів працює за номером 254-05-65. Час проведення брифінгу з 13.40 до 14.00, прямої телефонної лінії — з 14.00 до 16.00. Місце проведення: м. Київ, вул. Інститутська, 7 (другий поверх, кім. 206).

Не курортом єдиним

НОВІ МОЖЛИВОСТІ. Завдяки децентралізації в Миргороді відчули прогрес у різних сферах господарювання й життєдіяльності

Олександр ДАНИЛЕЦЬ,
«Урядовий кур'єр»

На Полтавщині успішно здійснюють адміністративно-територіальну реформу. Вже сформовано 46 об'єднаних територіальних громад із 72 запланованих. Одними з перших в області плюси децентралізації оцінили в курортному Миргороді. Як розповів Миргородський міський голова Сергій Соломаха, від початку реформування до міста стало надходити більше коштів. Місту передали податки, які до цього надходили у державний бюджет. Ці кошти витрачають не тільки на латання дірок, а й на вирішення важливих для громади питань. Люди відчули, що їхній вплив на розвиток громади і держави набагато більший, ніж до децентралізації.

За словами міського голови, децентралізація — одна з найвдаліших реформ. Завдяки їй у місті з'являються нові можливості. У Миргороді відкрили перший в області ЦНАП, тепер його модернізують.

— Торік розширили ЦНАП і відкрили там нове приміщення. Для комфорту людей важливо, щоб усі адміністративні послуги були доступними й відкритими. Ми повністю реконструювали будівлю, в якій розташований центр надання адмінпослуг.

У місті розвивається й медична галузь. Торік міська громада взяла під опіку первинну систему медицини, щоб наблизити послуги до людей. Там планують збільшити кількість ФАПів у мікрорайонах до семи (нині їх п'ять).

Майже 14 тисяч миргородців підписали декларації з лікарями. Будівлі, де надають первинну медичну допомогу, повністю відновили й забезпечили сучасним обладнанням.

У курортного міста з'явилося більше коштів на благоустрій. Торік за-

Після реконструкції Миргородський ЦНАП розширив надання послуг у комфортних умовах

Миргородський міський голова Сергій Соломаха (праворуч) розуміє переваги сімейної медицини

мінили тротуарне покриття на центральній вулиці. На умовах співфінансування з областю будують велодоріжки. Встановлюють нове вуличне освітлення, закупили техніку для господарських робіт, комунальних служб.

Дбають і про підвищення якості транспортних послуг населенню. Найближчим часом придбають чотири комфортабельні пасажирські автобуси, які працюватимуть на головних маршрутах.

Завдяки співфінансуванню держави, області й міста зробили капітальний ремонт мосту через річку Хорол. Тривалий час ця ділянка дороги була в не належному стані, а тепер її відбудовували.

Чимало проектів у місті стосувалися й розвитку освітньої галузі. З вересня 2017 року в усіх шести міських школах першокласники навчаються за програмою Нової української школи. Спільно з місцевою, обласною вла-

дою та завдяки дотаціям з держбюджету для цих шкіл закупили меблі, методичні матеріали, мультимедійну техніку.

— Сьогодні впевнено дивимось в майбутнє і плануємо реалізацію нових важливих проектів. Дуже хочеться, щоб найближчим часом Миргород міг про себе заявити не тільки як курортне місто, а й як цікавий та привабливий туристський центр країни, — підсумував Сергій Соломаха.

Уже цього року Луганщина має полишити «енергетичний острів»

Іванка МІЩЕНКО
для «Урядового кур'єра»

НА ЧАСІ. Про такі амбітні плани оголосили під час засідання Ради регіонального розвитку Луганської області, на якій презентували План перспективного розвитку краю на 2019—2021 роки. Цей документ стане частиною єдиної дорожньої карти розвитку країни.

«На підконтрольній Україні території нам вдалося не лише уникнути гуманітарної катастрофи, голоду, розрухи —

незмінних супутників війни. Спільними зусиллями ми заклали фундамент для подальшого економічного зростання. Країна й зокрема Луганщина повертаються до нормального життя! Це заслуга не лише влади, а кожного свідомого громадянина», — звернувся до присутніх на засіданні ради виконувач обов'язків голови Луганської ОДА Сергій Філь.

Він наголосив на необхідності позитивних змін. До плану розвитку Луганщини на найближчі три роки увійшло

990 проектів. Один із найбільш масштабних та амбітних проектів — будівництво підстанцій «Кремінська» та «Кремінська-Ювілейна», що подолає проблему «енергетичного острова» й дасть змогу поєднати енергетичну систему Луганщини з єдиною системою України. Буде забезпечено безперервний доступ промислових флагманів регіону до електроенергії.

«Розвиток інфраструктури дасть поштовх для залучення інвестицій і створення робочих

місць. Ми повинні розв'язати ключові проблеми, які обмежують можливості для ведення бізнесу. Маючи сильну економіку, створимо умови для гідного життя наших людей», — зазначив Сергій Філь.

До Плану перспективного розвитку Луганської області на 2019—2021 роки увійшли пропозиції від усіх 12 районів. Плани розвитку територій пройшли громадські обговорення, відтак громадяни самі визначили напрями розвитку своїх населених пунктів.

Фото надав автор

Фото з сайту mirgorod.pl.ua

ТУРИЗМ: ДОСВІД РЕГІОНІВ

А гончарний крут має крутитися

ЕНТУЗІАСТИ. У Холодному Яру на Черкащині створюють живий музей народних ремесел. Яким він буде?

Роман КИРЕЙ,
«Урядовий кур'єр»

Розвиток сучасного туризму багато в чому залежить від упровадження нововведень, спрямованих на вдосконалення обслуговування клієнтів і розширення туристичних можливостей. Саме для цього в селі Мельники Чигиринського району на Черкащині вирішили створити живий музей ремесел Холодного Яру. За задумом, музей має бути не такий, до якого більшість із нас звикла, де об'єкти статичні і їх можна тільки розглядати. Навіки завмерлий верстат у новому музеї обов'язково працюватиме, біля нього, крім екскурсовода, буде майстер, який виготовлятиме вироби. А гончарний крут має крутитися, переконані ентузіасти створення музею, і глина на ньому оживатиме. І тоді пересічна людина справді доторкнеться до витоків ремесла, побачить, як було колись і як тепер, відчує цю трансформацію. Нині глечик можна надрукувати на 3D-принтері, але стародавні інструменти забезпечують зв'язок поколінь.

Ремесло, яке заряджає енергією

— Хочемо навчити всіх охочих народних ремесел, — розповідає один з ініціаторів створення музею Юрій Романча. — Регулярно набиратимемо охочих і проводимо майстер-класи. Школа гончарства в Мельниках діє вже другий рік. Окрім соломо- та лозоплетіння, працюємо, щоб додати до них ковальство та інші ремесла. Краєзнавці розповідають відвідувачам про історію Холодного Яру, славних прадідів. Заняття тривають протягом усього року — аж до Покрови. Узимку просвітницькі акції проводять у хостелі — хатинці в українському стилі поряд з головним корпусом.

Музей планують збудувати у вигляді великого млина. Раніше в центрі Холодного Яру — селі Мельники млинів було багато. Вітряки виділилися і там і тут. Потім їх не стало. Тепер ентузіасти хочуть, щоб новостворений музей став символом села.

Патріот Григорій Мироненко за життя зібрав колекцію унікальних місцевих експонатів, яких раніше ніде не виставляли. Це й фотографії, і спогади, й інші історичні документи про Холодний Яр і село Мельники. Краєзнавець Сергій Зінченко пише історію села, використовуючи спадщину Григорія Мироненка.

Щоб знаходити скарби нашої історії, популяризувати їх, група однодумців і створила громадську організацію «Холодний Яр Україна». Її голова Леонід Зінченко до реалізації задуманого долучає всіх небайдужих. Важливий внесок у спільну справу робить власниця «зеленої садиби» Юлія Осипова, яка залюбки приймає численних гостей.

Залучають і майстрів народного ремесла. «Учитель гончарства Сергій Радько, — розповідає Юрій Романча, — всебічно розвинена особистість. Окрім малювання й виготовлення гончарних виробів, він чудово грає на старовинній кобзі. Родом він із Канівського району, а познайомилися

Гончарська наука непроста, однак вельми цікава

У гончарів Чигиринщини є свої традиції і особливості виробів із глини

ми в Академії гончарства в Опішному на Полтавщині. Там я посидів за гончарним кругом і добре відчув, як заряджає енергією це ремесло. Можна сказати, що саме там ми з дружиною вперше обговорили ідею створення на Черкащині музею ремесел. Треба віддати належне Олесеві Пошивайлу, який 30 років створює в Опішному музей гончарства. Виносивши ідею створення музею ремесел на Черкащині, я відразу сказав полтавським майстрам, що ми не претендуватимемо на першість у гончарстві (нам дуже далеко до цього). Але чому ж ми маємо проходити повз власну історію? На Чигиринщині в Голоківці, в Мельниках колись було багато майстрів-гончарів. Навіть один із відомих отаманів Холодного Яру Семен Неживий був із родини гончарів. Сприяли цьому й чималі поклади глини у Мельниках і Голоківці, де за якістю вона найкраще підходить для гончарства».

Від ідеї до втілення

Після поїздки на Полтавщину Юрій із дружиною почав вті-

лювати ідею. У них уже вісім ножних гончарних кругів і один електричний. Після проведення першої школи гончарства та фестивалю «Крутий заміс» до них долучився високопрофесійний фахівець у гончарстві та лозоплетінні Михайло Чудний. Через рік після відвідин Опішного провели перше заняття школи гончарства. Усе це роблять спільними силами ентузіасти. Їх об'єднує ідея починати всі зміни з ініціативи знизу. Дуже багато залежить від активності місцевої громади. Адже ніхто вгорі не знає, чи міцне коріння в тих, хто втілює культурні ініціативи, чи справжні ці традиції. А якщо це коріння міцне, то ініціатива обов'язково даватиме плоди духовного відродження.

Заняття в школі гончарства тривають десять днів. Торік тут навчалось 11 учнів, більшість із яких — творчі особистості з різних регіонів України. У соцмережах уже оголосили набір на нинішній рік. Окрім ентузіастів, створювати музей допомагає місцеве сільськогосподарське підприємство, заступником директора якого працює Юрій Романча.

Воно й бере на себе частину організаційних витрат. Намагаються допомогти багато людей, вони виходять на контакт, пропонують свою участь. Так було зі співачкою Русланою, яка, дізнавшись від черкаського військкома Євгена Курбета про ярмарок, що його організовували в Мельниках, як волонтер погодилася заспівати там на концерті.

Створення музею ремесел — це й туристичний, і культурницький проект. Ніхто з організаторів не ставить за мету заробити на цьому. Але вони вважають, що варто популяризувати такі проекти. Адже створений музей залишиться на віки, стане символом села. А багато молоді, туристів із великих міст навіть не знають, як раніше з колоска, зерен, борошна виготовляли паляниці. А про якісь секрети майстрів ремесла їм не відомо й поготів. Цьогоріч, до речі, в музеї запрацюють жорна, й кожен охочий зможе спробувати змолоти собі борошна, як це робили сотні років тому.

«Звичайно, — розмірковує Юрій, — є скептики, ті, хто вважає, що під час війни проводити ярмарки чи концерти недоречно. Як волонтер спілкуюся із захисниками України на сході й можу запевнити, що вони розуміють, наскільки культурницькі акції необхідні нині суспільству».

Яким бачиться майбутнє музею?

На думку авторів проекту, музей має стати центром народних ремесел не лише Холодного Яру, а й України загалом. Щоб сотні туристів щодня відкривали для себе справді цікаві аспекти українського побуту і звичаїв. А ще щоб тим, хто побуває в музеї, закортіло побудувати схожий у своєму місті чи селі, бо кожне з них має незліченні скарби традицій.

Планують, що в будівлі буде три поверхи, на першому — музейна частина, експонати, зони різних ремесел. На другому — кімната відтворення, де діятиме невеликий театр, перед туристами постане невеличка історична сценка. На третьому зможуть зупинитися туристи й учасники шкіл ремесел. Планують провести й міжнародний симпозіум майстрів ремесел. А поки триває будівництво, можна розмістити всіх охочих у садибах місцевих жителів. У Холодному Яру планують збудувати цех з виробництва за старовинними технологіями скляних виробів саме з місцевого піску.

Ентузіасти йдуть до втілення запланованого маленькими кроками. Вони доводять людям власним прикладом, що варто свій край розвивати, і це не забаром обов'язково окупиться. Торік, організовуючи ярмарок на Покрову, напівжартома написали в запрошеннях, що продавати можна все, крім китайських товарів. Яким же було здивування, коли на ярмарок прибув автобус... із китайськими туристами.

Яка має бути роль держави в реалізації такої чи схожих ініціатив? Ініціатори проекту переконані, що держава має просто не заважати, адже дуже багато в цій справі зарегульованості, через яку ініціативі важко пробитися. На будь-яку добру справу чиновник має десятку інструкцій. Не там копнув чи сапнув — і зразу з'являється перевіряльник. З ними поки що такого не було, бо зважають кожен крок, намагаючись передбачити все. На рівні держави такі ініціативи слід заохочувати, а один із дієвих інструментів — гранти.

Один турист з Арабських Еміратів, який прямував у Холодний Яр, запитував, чи є там екстремальні розваги, наприклад подорожі на квадроциклах. Однак приїхавши на місце, заявив, що вже не потребує таких розваг, адже подорожуючи черкаськими дорогами, вже відчув екстрим. На жаль, ремонтують дороги тут лише напередодні вшанування холодноярівців. Асфальт із нашвидкуруч засипаних ям прилипає до коліс автомобілів і безслідно зникає. Бракує стоянок та іншої інфраструктури.

Ентузіасти наголошують на необхідності координації їхніх зусиль з боку владних структур. Кілька років тому на трасі Черкаси — Чигирин було створено туристський центр, поставлено вказівники, але більшу частину часу центр не функціонує. Вражає, що внутрішній туризм у багатьох регіонах ще тільки очікує на розвиток.

«Коли розповідаю звичайним жителям Закарпаття про Холодний Яр, відчуваю, що вони майже нічого про нього не знають, — зауважує Юрій. — Так само й більшість жителів Центральної України не можуть похвалитися тим, що побували у визначних місцях західних областей і знають про тамтешні принади. Вкладаючи кошти в розвиток місцевого туризму, впевнений, ми не тільки повернемо їх сторичею, а й покращимо імідж України у світі та об'єднаємо співвітчизників».

ТЕРИТОРІЯ СЛОВА

Поетове «Думайте, читайте» поза часом

ТЕНДЕНЦІЇ. Соціологи констатують: понад половина українців упродовж року не брали до рук жодної книжки і не відвідували ні бібліотеки, ні книгарні

Георгій-Григорій ПИЛИПЕНКО
для «Урядового кур'єра»

У безрезні у світі традиційно вшановують книжки і письменників, підсумовують літературні конкурси, організовують читання і різноманітні акції, щоб спонукати молодь до читання. Цей публічний або інтимний процес набуття знань — чинник розвитку людства, в основі якого творча діяльність особистості. Інші види мистецтва успішно конкурують із читанням, але книжка у впливі на мислення не має рівних, вона інтелектуальний та емоційний чинник пізнання людини і соціуму.

В Україні майже 60 літературних конкурсів: іменні, дитячі, за жанрами, географією та віком номінантів. Найбільш вагомими щорічними: «Коронація слова» — Гран-прі 20 тисяч гривень, «Книга року Бі-Бі-Сі» з матеріальним наповненням 1000 британських фунтів, премія фундації Антоновичів — 5 тисяч доларів, Національна премія імені Тараса Шевченка — 240 тисяч гривень. Голова комітету з Шевченківської премії письменник і посол Юрій Шербак сказав «Урядовому кур'єрові»: «У 2019 році Шевченківські премії здобули Богдан Горинь і Оксана Забужко за

публіцистичні твори, які теж належать до красного письменства, але через низькі бали ми не відзначили премією літературний художній твір. Українська книжка витримує сильну конкуренцію на міжнародному ринку. Інтерес до неї зростає. Є підтримка держави, але від бідності населення потерпає і книжка».

Цифри і тенденції

За дослідженням «Книжки купити, скачати та читати. На якому місці література в житті українців» Центр Разумкова на запит «Читомо» 2018-го виявив, що книжки за затребуваністю в інтересах на п'ятій позиції. 11% потенційних читачів спинає ціна. Але не тому жодної книжки не купили за рік 60%. Дві третини не мають потреби читати. Не читає ніколи 36%. Лише 2% читає щорічно більш як 50 книжок. Тільки 8% читає щодня. 15% беруть книжки в бібліотеках. 38% збирають власну бібліотеку.

Інформацію, як вінницький книголюб Сергій Пелех заробив 300 тисяч гривень на обміні й оренді книжок, поширили чимало ЗМІ. Він почав збирати 16 років тому фантастику, любовні романи, детективи, дитячу лі-

тературу. Має 3 тисячі читачів. За книжку бере понад 50 копійок. Буває, заробляє за день майже 600 гривень.

Чи варто наголошувати, що захопити дорослих до читання — випробування характеру. В Україні з тих, хто користується книжками не для інтер'єру, а за призначенням, лише кожен п'ятий читає дітям кілька разів щодня, а кожен сьомий — ніколи. Найбільше читають студенти, домогосподарки та пенсіонери. Найзатребуваніша книжка у великих містах серед осіб з вищою освітою: 50% читають годину на добу. Російською читають 37% і 15% — українською, в малих містах — 25% українською і 26% російською. У селах — 38% українською і 17% російською. До речі, 67% населення України вважають українську рідною, але тільки 47% користуються нею в побуті.

Серед позитивних тенденцій останнього часу: українські видавництва активно викуповують авторські права, змагаючись за них. Тривають суперечки про витіснення електронними носіями паперових книжок. Електронні книжки читає щодня лише 4%, дві третини — ніколи. 92% користуються електронними бібліотеками безплатно. Річ не лише в тому, що в Україні нема висо-

Фото з сайту dumskaya.net

Нещодавно навпроти будівлі Одеської національної наукової бібліотеки встановили пам'ятник читачеві з написом на постаменті: «More Books, Less Fear» («Більше книжок, менше страху»)

коякісного паперу. Поганий він і в Росії, середній в Індонезії, найкращий — у Німеччині та Скандинавії. Петро Хазін, гендиректор видавництва «Альтерпрес», каже: «Я відновив би виготовлення паперу в Україні. Колишній держзамовлення використовували тільки український папір. А ще урядові треба підвищити купівельну спроможність людей, щоб вони думали про книжки, а не про те, як сплатити податки і комірне».

У світовій компанії

Читання формує свідомість, світогляд і тип мислення. Хоч нині дедалі частіше констатують: потрібні картинки, а не тексти. Метр світового красного письменства Умберто Еко, який помер кілька років тому, в публіцистичному творі «Не сподівайся позбутися книжок» розмірковував про наклади: у Німеччині — понад мільйон, у Франції —

200—300 тисяч. (У Франції в центрі уваги ЗМІ і факхівців опиняються щорічно лише 20 назв із 600 виданих романів. Але є сотні премій — книжка як світло, книжка для всіх). Найменші наклади в Англії. Там беруть книжки в бібліотеках. У середньому в Британії видають удвічі більше найменувань, ніж в Україні. Італійці читають багато журналів. Чи не тому останній роман Умберто Еко «Нульовий номер» присвячено криміналу, пов'язаному з виданням журналу. Українські видання цього роману коштували 60—440 гривень. Отака цінова політика наших нечисленних книгарень, кількість яких, за моїми підрахунками, скорочується. Про видавництва письменник Андрій Кокотюха зазначає: «Тільки одинадцять видавців вкладають кошти у свій бізнес. А може, й менше».

Світ із 1980-х занепокоєний падінням попиту на книжку і шукає нові форми популяризації читання. Ста-

рі позначаються політичними та секс-скандалами, що, звісно, теж не на користь книжки. Через сексуальні домагання торік у Стокгольмі не було визначено Нобелівського лауреата, тож 2019-го назвуть і за 2018-й. У Токіо відкрили готель — книжкову шафу-капсулу на 60 номерів у розважальному районі: матрац, лампа і книжки. Удень — 4 долари за годину. В Ізраїлі найдавніша мережа книжкових магазинів рекламує літературу з гаслом «Правильна книжка завжди складе вам компанію». У ПАР сервіс за індивідуальним запитом книжки має девіз: «Читай, будь цікавим» та «Ти — це цікава книжка». У Бразилії, де споживач у середньому читає дві книжки за рік, видавці заохочують співвітчизників, вкладаючи в книжки чипи для поїздки у метро. Якось і в нас Київ-пастранс для популяризації паперових книжок розігрував п'ять видів місячних проїзних на три види наземного транспорту. Переможців визначав комп'ютер — досить було надіслати на сайт селфі із книжкою в наземному транспорті.

Кілька років поспіль у столиці дієво популяризують читання регулярні книжкові ярмарки. Їх найбільші локації в Українському домі, НСК «Олімпійський» і «Мистецькому Арсеналі», який 2018-го ввійшов у шорт-лист світових подій, пов'язаних із книжкою, а нещодавно «Книжковий Арсенал» переміг у номінації найкращий літературний фестиваль року на 48-му Лондонському книжковому ярмарку. На ньому також уперше було представлено національний стенд України.

Чи поліпшить ситуацію із книжкою новий очільник Українського інституту книги? Нещодавно ним стала Олександра Коваль — генеральний директор найбільшого у країні книжкового форуму у Львові, який мав статус міста літератури ЮНЕСКО. До програми тоді залучили понад 40 міст із 33 країн.

І насамкінець: за статистикою, до українсько-російської війни найменше бібліотек на душу населення було в Луганській та Донецькій областях. Тож думайте, читайте...

СЛОВО ТИМ, ХТО ПИШЕ

На початку весни я запропонував фахівцям відповісти на два запитання: «Яка головна проблема, пов'язана з книжкою в Україні?» і «Який головний здобуток книжкового процесу за роки незалежності?» Думки виявилися суперечливими.

Віталій КАПРАНОВ,

письменник, видавець:

1. Обмежений доступ книжки до читача, мало книжок на душу населення.

2. Літературний процес сформувався, є книжка в інтернеті, молодь читає.

Наталія ВЛАЩЕНКО,

письменниця, журналіст:

1. Читачі не привчені купувати книжки, отже немає ринку, із цим пов'язані низькі гонорари, особливо за перекладні твори.

2. Утвердився курс на українську літературу, українську мову.

Володимир

КАЗАНЕВСЬКИЙ,

письменник, карикатурист:

1. Держава недостатньо підтримує процеси, пов'язані із книжкою.

2. Видано високоякісну історичну книжку про герби України, достойну всілякої уваги, вона акумулювала дух творчості.

Василь ШКЛЯР,

письменник, політичний діяч:

1. У мене нема проблем, пов'язаних із книжкою.

2. Українська книжка витіснила російську на другий план і має пристойні наклади.

Олександр АФОНІН,

поет, президент Української асоціації

книговидавців

і книгорозповсюджувачів:

1. В Україні нема державної програми популяризації книжки, не створено книговидавничої індустрії, галузь не капіталізована.

2. Здобутків нема, є втрати. Найбільші наклади — до 64% для початкової освіти, а в світовому літературному процесі 70% — для дорослого споживача.

Ірина Колтакова, поетеса, підсумовує: «У галузі головна матеріальна проблема, українська книжка не так поширена, як цього заслуговує. Паперові книжки програють електронним». Вона шкодує за розумною цензурою і якісним редагуванням.

Письменник Андрій Курков недавно сказав, що книжкового ринку в країні нема, а продаж творів Андруховича і Жадана в Польщі більший, ніж в Україні.

Валерій Ананьєв зі «Слідами на дорозі» мандрує Канадою

ЗА ЖИВЕ. Ветеран АТО, блогер, письменник і мандрівник Валерій Ананьєв 30 березня презентує свою книжку українською мовою «Сліди на дорозі» у Ванкувері. До цього були Торонто (22 березня), Монреаль (24 березня), Вінніпег (27 березня), Едмонтон (28 березня). Допомогу в організації туру надало зокрема Українсько-канадське об'єднання Kohorta, повідомляє Укрін-

форм із посиланням на сторінку спільноти у Фейсбуці.

Валерій Ананьєв, колишній десантник 25-ї бригади, був в АТО близько трьох років. Проїшов Краматорськ, Шахтарськ, Дебальцеве, Вуглегірськ, Жданівку й інші гарячі точки. У «Слідах на дорозі» міститься понад 100 QR-кодів, які дають змогу читачеві подивитись оригінальні фото- і відеоматері-

али, зняті на фронті у 2014 році, й поринути в описані події.

Нині книжка Валерія Ананьєва про війну на українському сході має рекордний продаж в Україні: на середину березня реалізовано 12 тисяч примірників. Автор анонсував переклади болгарською, польською, англійською, російською мовами. Робитимуть їх закордонні видавництва.

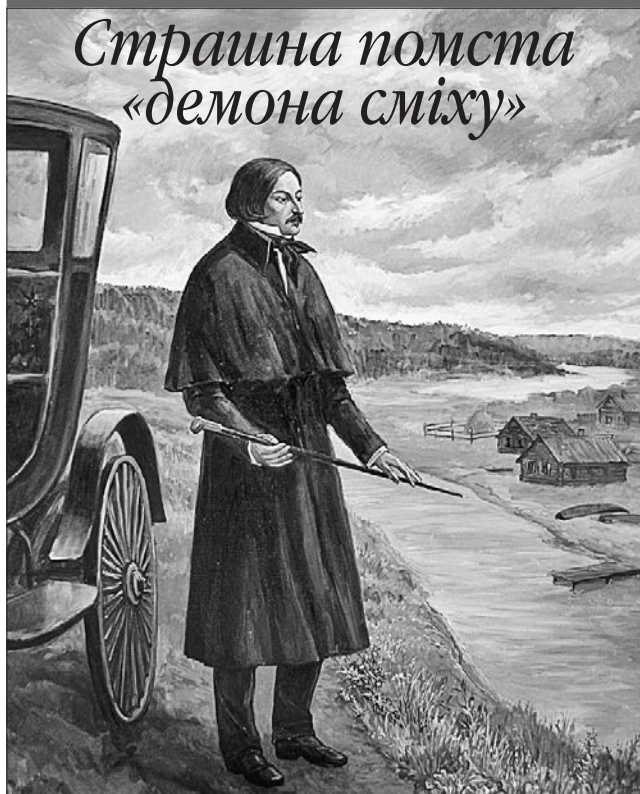
Фото з сайту kohorta.ca

March 22 — Toronto
March 24 — Montreal
March 27 — Winnipeg
March 28 — Edmonton
March 30 — Vancouver

ЛЮДИ І ЧАС

Авторська рубрика лауреата премії ім. Івана Франка Віктора ШПАКА («Урядовий кур'єр»)

210 РОКІВ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ МИКОЛИ ГОГОЛЯ

Страшна помста
«демона сміху»

Справжній Гоголь не менше за Шевченка страшний російським шовіністам, тож його цілеспрямовано перетворюють із «демона сміху» на «смішного хакла»

ПОГЛЯД. Ми звикли сприймати автора «Вечорів на хуторі біля Диканьки» і «Миргорода» як романтика і жартуна, не помічаючи, що це лише одна іпостась його творчості. Саме таким нашого земляка-українця хочуть бачити в Росії, де забувають, що, за визнанням Достоевського, вся російська література вийшла з «Шинелі» Гоголя, якого автор «Братів Карамазових» і «Бісів» називав «демоном сміху».

Ще відвертіша заява графа Федора Толстого, за словами якого, Гоголь — «ворог Росії, якого треба у кайданах відправити до Сибіру». Літературознавці одностайні, що, на відміну від життєствідних «малоросійських» творів великого письменника, росіяни у його зображенні всуцільно пригноблені й принижені, вульгарні й духовно злиденні. Саме це дало підстави істориків літератури Семенові Венгерову заявити, що Гоголь «гаряче і полум'яно не любив російських людей. Росія для нього — лише мерзотність запустіння, мертве царство мертвих душ».

У «Вибраних місцях листування із друзями» Гоголь визнавав: «Мертві душі» не тому так злякали Росію, що вони розкрили якісь її рани чи внутрішні хвороби, і не тому, що показали картини триумфу зла. Мені б вибачили, якби я виставив картинних злодіїв.

Російську людину перелякала її нікчемність більше, ніж усі її гріхи і недоліки».

Фактично погоджувався з Гоголем літературний критик і релігійний філософ Василь Розанов, який назвав нашого земляка «злим генієм Росії». Він, мовляв, зобразив росіян та їхню вітчизну у кривому дзеркалі. Тим вагомніше його визнання, зроблене в революційному 1918 році: «Я все життя боровся і ненавидів Гоголя, і в 62 роки думаю: «Ти переміг, жадливий хохле!»

Насправді, як стверджує російське прислів'я, нічого ображатись на дзеркало, якщо морда крива. Доречно навести спогади великого знавця загадкової «російської душі» Миколи Лескова, який зобразив різницю в менталітеті росіян і українців на прикладі жителів двох сусідніх сіл, розташованих обабіч П'яної балки, якою проходить кордон між Росією й Україною. З одного боку почорнілі хати із розкритими дахами занедбаної «великоросійської деревні», з іншого — чистенький малоросійський хутірець із біленькими стінами хат, і навіть горілка дешевша і якісніша.

Гоголь згадував, яке тяжке враження справило читання ним «Мертвих душ» Пушкіна: «Він ставав дедалі понуришим. Відтоді я думав лише про те, як пом'якшити важке вражен-

ня, що могли справити «Мертві душі».

Однак усі старання Гоголя виявилися марними, бо геній, на відміну від ремісника, завжди безсилий перед правдою. Намагання видатного літератора наступити на горло самому собі призвели лише до духовного розладу, творчої кризи і передчасної загибелі «письменника лакеїв», як презирливо називали його царедворці.

Імператор заборонив друкувати некролог на смерть Гоголя, який написав Іван Тургенев, де творчість митця названо «епохою в історії нашої літератури». Після того як текст, знятий з газети в Петербурзі, через недогляд цензорів видрукували в Москві, Микола І власноруч визначив покарання авторів: «Посадити під арешт на місяць. Вислати жити на батьківщину (Орловщину. — Авт.) під нагляд».

У Росії полюбляють нагадувати, що імператор був благодійником Гоголя, бо надав йому 20 тисяч рублів на поїздки за кордон і дозволив поставити п'єсу «Ревізор». Однак перше стало платою для внесення у повість «Тарас Бульба» доповіді про «царя восточного» і фактично відправило письменника у закордонне вигнання. Прем'єра «Ревізора» у Петербурзі, на якій Микола І «зволи-ли» весело реготати й аплодувати, стала не тріумфом, а організованим вінценосним «режисером» провалом п'єси, перетвореної на фарс. І що більше Гоголь намагався пояснити, що це не комедія, а за сміхом ховаються гіркотні сльози, то більше потішалися над ним.

Час прозоріння настав після вистави «Ревізора» в Москві, що стало і тріумфом письменника, і його Голгофою, бо чиновницькі всі рівні наразі прозріло і звинуватило митця у «попранні» основ суспільства. «Найменший прояв істини — і проти тебе повстають цілі стани», — з гіркотою визнав автор п'єси.

Прикро, коли Гоголя навіть нині сприймають лише як великого пересмішника-гумориста, ігноруючи глибину змісту його творів. Чи багато з нас звертають увагу, що у «Ночі перед Різдом» святкує лише Україна, а в царських палатах Катерини II — ні веселощів, ні покаєння? Отож читаймо Гоголя не лише для сміху.

110 РОКІВ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ РОБЕРТА ШТІЛЬМАРКА

Роман із Туруханського краю

ПОСТАТЬ. Журналіст-міжнародник Роберт Штільмарк у зимку 1941—1942 років воював у розвідці під Ленінградом. Після важкого поранення опинився в тилу, де освоїв професію військового топографа. У квітні переможного 1945 року офіцера засудили на 10 років за «антирадянську агітацію». Так він опинився у Туруханському краї, що став місцем написання роману «Спадко-мець із Калькутти».

«Злочиним» Штільмарка стали кимось донесені слова про недоцільність тотального перейменування міст на честь «вождів» та осуд ним знесення історичних споруд

75 РОКІВ КРАХУ ПОЛІСЬКОЇ НАСТУПАЛЬНОЇ ОПЕРАЦІЇ

Кіношина «Звезда»
і солдатська «амба»

ПАМ'ЯТЬ. Напрочуд популярний блокбастер «Звезда», знятий за однойменною повістю уродженця Кременчука Еммануїла Казакевича, відображає події, що відбулися навесні 1944 року під Ковелем. Про них, як і про кровопролитне побоїще під час визволення Тернополя й бездарно змарноване маршалом Жуковим оточення 100-тисячного німецького угруповання під Кам'янцем-Подільським, воліють не згадувати адепти «русской славы» із їхнім «деди воевали».

24 лютого 1944 року було створено 2-й Білоруський фронт, який мав забезпечити прорив ворожої оборони під Ковелем під час Поліської наступальної операції. Вона розпочалась 15 березня, коли із 25 дивізій, що мали перейти у підпорядкування фронту, насправді ввійшли до його складу лише 13. Ще страшніше, що військам катастрофічно не вистачало боєприпасів і пального, обсяг яких становив відповідно 0,5—1,2 боєкомплекти і 2—3 заправки.

Німців ошелешили несподіваний наступ не готових до

нього радянських військ. У підсумку Ковель з відносно невеликим гарнізоном, але потужними оборонними укріпленнями взяли в облогу. Проте німці затято захищали місто, що офіційно ввійшло до оголошеного Гітлером переліку фортець.

Тим часом у зону дій 2-го Білоруського фронту супротивник поспіхом перекинув дві танкові (серед них есесівська «Вікінг») і чотири піхотні дивізії, п'ять бригад самохідних гармат. Повість Казакевича і знятий за нею фільм не суперечать істині, розповідаючи, як ціною героїзму і самопожертви радянські фронтовики розвідники зуміли виявити в лісах під Ковелем велике угруповання ворога, зосереджене для потужного контрудару.

Однак на відміну від книжки і кінокартини, протиставити гітлерівцям було нічого, бо навіть обіцяні 2-му Білоруському фронту на початку його формування три окремі танкові полки так і залишилися порожнім звуком. 23 березня німці розпочали операцію з деблокування Ковеля, в якій

червоноармійцям довелося протистояти ворогові без підтримки танків і навіть артилерії, що фактично не мала снарядів.

З таким розставленням сил треба лише дивуватись, що добірна танкова дивізія СС «Вікінг» прорвалася в місто аж 4 квітня. Наступного дня у Кремлі ухвалили рішення про розформування 2-го Білоруського фронту та офіційне закінчення Поліської наступальної операції, що завершилася важкою поразкою сил Червоної армії.

Та через два тижні(!) розформований фронт створили наново, але вже в зовсім іншому місці — у центрі націлених на ще окуповану Білорусію трьох радянських фронтів. Визволення Ковеля, яке відбулось аж 6 липня 1944 року, стало другорядним результатом грандіозної наступальної операції «Багратіон».

Солдати 1-го Білоруського фронту, яких вітали у визволеному ними місті, мало що знали про запеклі бої проваленої й кривавої Поліської наступальної операції. Більшість полеглих у ній червоноармійців і офіцерів безвісти зникли, їхні останки досі ніхто не поховав.

Усупереч твердженню, що «ніхто не забутий, ніщо не забуто», лише ентузіасти-пошуківці переймаються поверненням імен невідомим героям, чії кістки лежать у засипаних землею окопах і траншеях на місці колишньої битви за Ковель. Це одна з багатьох трагедій першої половини 1944 року, коли радянські війська за наказом верховного головнокомандувача проривалися до державного кордону СРСР, не зважаючи ні на втрати, ні на об'єктивні можливості.

Дивізія СС «Вікінг» виграла битву під Ковелем не в червоноармійців, що стояли на смерті, а в бездарних і кривавих червоних маршалах

115 РОКІВ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ МИКОЛИ БЕРЗАРІНА

Комендант
трофейної команди

ТРАГЕДІЯ. Попри розтиражовані в СРСР розповіді про турботу радянських воїнів про жителів узятого Червоною армією Берліна, ситуація була аж ніяк не ідеалістичною.

Ідеться не про зачистку кварталів під час вуличних боїв, коли у приміщення спочатку вкидали кілька гранат, а вже потім дивилися, хто там був — німецькі солдати чи цивільні. Це жорстокість війни, яку хоч чимось можна виправдати.

Нині ніхто не заперечує (за винятком «русского міра»), що взятий червоноармійцями Берлін став містом масового гвалтування жінок і тотального мародерства, хоч ще 24 квітня радянським комендантом столиці Німеччини

призначили генерала Миколу Берзаріна. Він був більше начальником трофейної команди, ніж господарем міста, де мав запанувати військовий порядок.

Лише після того, як Берлін стали відвідувати американські й англійські вояки та численні іноземні журналісти, довелося подбати про хоч якусь подобу пристойності. Однак промовистий факт, що Микола Берзарін загинув 16 червня 1945 року, п'яним на мотоциклі врізавшись на перехресті у вантажівку. Генерал кермував сам, хоч це було категорично заборонено через численні аварії, винуватцями якими стали захмелілі радянські офіцери.

Насамкінець. 15 лютого 2014 року відбулась прем'єра рубрики «Люди і час». Понад п'ять років вона щотижня розповідала про цікаві, важливі і повчальні події минулого. Цей випуск рубрики — останній, бо редакція закриває проект, але не відмовляється від подальшого висвітлення важливих історичних тем на сторінках газети. Будемо вдячні за листи із оцінками, побажаннями, пропозиціями. Залишайтеся з нами, а ми, у свою чергу, працюватимемо над тим, щоб виправдати вашу довіру, шановні наші читачі!

ВІСТІ ЗВІДУСІЛЬ

Полтавщина — серце України

За підтримки департаменту туризму та курортів Міністерства економічного розвитку і торгівлі України редакція газети «Урядовий кур'єр» започатковує серію публікацій про туристичні можливості України, зокрема унікальні ресурси та цікаві маршрути, якими багата наша країна. Поряд із широко розрекламованими вони не втрачають привабливості, а навіть навпаки — для багатьох стануть відкриттям. Починаємо з Полтавщини. Що тут можна побачити?

ГОГОЛІВСЬКИМИ МІСЦЯМИ. У Національному музеї-заповіднику М.В. Гоголя (с. Гоголеве, Шиняцький р-н) можете взяти участь у театралізованій екскурсії, під час якої поринете в атмосферу XIX століття. Тут, у колишній Василівці, жив Микола Гоголь. У цьому мальовничому куточку минули його дитячі та юнацькі роки. Нині це національний музей-заповідник М.В. Гоголя, перлина туристично-рекреаційного кластеру «Гоголівські місця на Полтавщині».

Великий науково-культурний центр відомий далеко за межами України. Неодноразово його нагороджували почесними і пам'ятними відзнаками. У 2015 році музей отримав Міжнародну премію імені М.В. Гоголя в Італії за віддане служіння пам'яті письменника, бережне відтворення і збереження його родової садиби.

Якщо прагнете сповна відчувати подих часів двохсотрічної давності, в якій жили Гоголі, то обов'язково побуваєте у залах батьківського будинку Миколи Гоголя та флігелі, де розміщена експозиція, що розповідає про ту епоху, життя і творчість видатного письменника. Парк-сад з малими архітектурними формами, ставки — це теж невід'ємна складова комплексу архітектурних і ландшафтно-природних об'єктів музею-заповідника.

А в Сорочинцях можна побувати на театралізованій екскурсії «Вечеря з Го-

У Музеї народного весілля в селі Великі Будища Диканського району можна не лише доторкнутися до експонатів, а й перенестися в минуле

голем». Тоді зустрінете багатьох гоголівських героїв, прогуляєтеся берегом мальовничої річки Псел, побачите русалок, відвідаєте давні підземні ходи.

ЗАГАДКОВІ ПІРАМИДИ. Щоб побачити справжні піраміди, не обов'язково їхати до Єгипту. Такі споруди можна відвідати й у селах Комендантівка Кобеляцького та Березова Рудка Пирятинського районів. Тут піраміди-усипальниці, вік яких понад 100 років. Таких на всю Україну тільки дві, а ще одна — в Римі. 15-метрова гранітна піраміда в селі Комендантівка належала роду Білевичів. Доля закинула Олександра Білевича до Єгипту, де його вразили пам'ятки стародавньої цивілізації. Повернувшись, він збудував у своєму маєтку власну піраміду-усипальню заввишки 15 м. Її спорудження тривало 13 років. Три поховальні камери сполучалися підземними ходами. Вінчав споруду православний хрест. У піраміді Олександр Білевич поховав дружину, а через багато років і сам знайшов там спочинок.

Другу побудував наприкінці XIX ст. юрист Гнат Закровський, який перебував на службі в імператора Олександра III, був членом масонської ложі й захоплювався єгипетською культурою. У поховальному спорудженні поєднано класичні форми єгипетської піраміди із язичницькою атри-

бутикою з православними символами. Вхід у каплицю охороняла привезена Закровським з Єгипту статуя богині Ісиди, а на портику над входом був православний хрест. У центрі зали стояв православний вівтар з великим кам'яним хрестом. Місцеві жителі вважають, що піраміди наділені силою зцілення, туристи з усієї України приїжджають туди по духовне відновлення.

ДЕ ВІДСВЯТКУВАТИ ВЕСІЛЛЯ. Якщо збираєтесь урізноманітнити своє життя і зробити його ближчим до народних традицій, обов'язково побувайте в Музеї народного весілля в селі Великі Будища Диканського району. У музеї можна не лише доторкнутися до експонатів, а й перенестися в минуле.

У світлиці до останньої дрібниці відтворена обстановка побуту столітньої давності. Учасники неймовірного дійства інколи плутають реальність із нереальністю. Як і належить, на весіллі п'ють за здоров'я і щастя молодих. Напої справжні. Закуси на столі — стародавні українські страви, приготовані за технологією прабабусь.

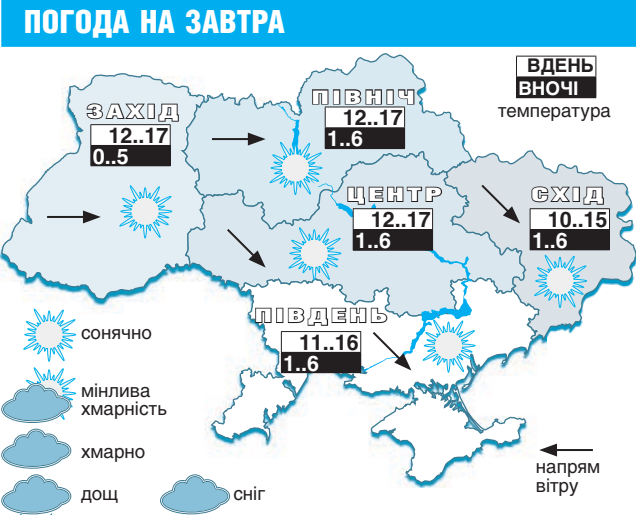
Детальніше про ці та інші туристські маршрути Полтавщини можна дізнатися у департаменті культури і туризму Полтавської ОДА
Координати: вул. Соборності, 45, м. Полтава, 36014, тел. (+38 0532) 56-16-30, факс (+38 0532) 60-93-29.
E-mail: kultura@adm-pl.gov.ua, web: www.poltavaculture.gov.ua

До речі, просто в музеї можна й побратися. Усе посправжньому, шлюб оформить представник законної влади — голова місцевої сільради. Щодня Музей українського весілля відвідують екскурсії не лише з України, а й із близького й далекого зарубіжжя. Китайці, японці, німці приїжджають на екскурсії з перекладачами. Слід віддати належне працівникам музею. Вони розв'язали складне завдання. Адже українське весілля триває кілька днів. Працівники Будинку культури зуміли вибрати найсуттєвіше, найцікавіше і вкласти це в півтори години. Більше аж ніяк не можна — надто багато охочих.

ГОРА, З ЯКОЇ ВИДНО ВСЕ. Якщо ви прихильник активного туризму, то цей маршрут вам припаде до душі. Гора Пивиха біля селища Градизьк Глобинського району — найвища точка Лівобережної України. У 2008 році її було представлено на всеукраїнському конкурсі «7 чудес України». На сьогодні це одне з наймальовничіших місць на території Полтавщини, історико-геологічна пам'ятка. Висота гори — 168 метрів.

Із Пивихи зможете помилуватись унікальними навколишніми краєвидами. Нині це ландшафтний заказник місцевого значення, площа природоохоронної території — 165 гектарів. Гору (точніше, височину) омиває Кременчуцьке водосховище, і місцеві пейзажі схожі на кримські.

Це унікальне місце, яке утворилося під дією льодовика. Навіть нині на обривах височини можна побачити скам'янілості з часів льодовикового періоду: рослини, молюски, корали, морські їжаки, залишки кісток мамонтів, шерстистих носорогів, північних оленів.

ТЕМПЕРАТУРА ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ НА 31 БЕРЕЗНЯ

Область	Ніч		День		Область	Ніч		День	
Київська	+1	+6	+12	+17	Черкаська	+1	+6	+12	+17
Житомирська	+1	+6	+12	+17	Кіровоградська	+1	+6	+12	+17
Чернігівська	+1	+6	+11	+16	Полтавська	+1	+6	+12	+17
Сумська	0	+5	+11	+16	Дніпропетровська	+1	+6	+11	+16
Закарпатська	-1	+4	+13	+18	Одеська	+1	+6	+11	+16
Рівненська	0	+5	+12	+17	Миколаївська	+1	+6	+11	+16
Львівська	0	+5	+12	+17	Херсонська	+1	+6	+11	+16
Івано-Франківська	0	+5	+12	+17	Запорізька	+1	+6	+11	+16
Волинська	0	+5	+12	+17	Харківська	+1	+6	+10	+15
Хмельницька	0	+5	+12	+17	Донецька	+1	+6	+10	+15
Чернівецька	0	+5	+12	+17	Луганська	0	+5	+10	+15
Тернопільська	0	+5	+12	+17	Крим	0	+5	+10	+15
Вінницька	+1	+6	+12	+17	Київ	+3	+5	+14	+16

Укргідрометцентр

Юні лісівники стають до роботи

Олександр ВЕРТИЛЬ, «Урядовий кур'єр»

ДОВКІЛЛЯ. Вчотирнадцяте у березні на Сумщині розпочнеться Всеукраїнська акція Державного агентства лісових ресурсів «Майбутнє лісу у твоїх руках», до якої приєднуються тисячі юних лісівників краю. Як повідомив начальник Сумського обласного управління лісового та мисливського господарства Віктор Чигринець, планують не тільки створити нові ліси, а й провести для школярів екскурсії, квести, музейні та лісові уроки, конкурс дитячої творчості «Людина і ліс».

За майже півтора десятиріччя акція набула особливої популярності серед юних. За цей час у ній узяли участь понад 500 тисяч учнів, представників влади, громадських організацій, які загалом висадили 8,5 мільйона сіянців на площі 1,5 тисячі гектарів.

А ось моральний аспект роботи годі обміряти: долучаючись до акції, школярі творять зелене майбутнє краю, вивчають історію землі, на якій народилися і на якій їм жити.

Рубіжанські підлітки виявилися креативними

Іванка МІЩЕНКО для «Урядового кур'єра»

УСПІХ. Для виступу на I Всеукраїнській олімпіаді креативності команда учнів Луганської обласної малої академії наук учнівської молоді підготувала проект перенесення вантажу за допомогою літального апарату в номінації «технічний виклик». Пропозиції школярів з Рубіжного (основу команди склали учні Рубіжанського ліцею та середньої школи № 10) сподобалися поважному журі. Команда здобула найвище в цій номінації II місце, нагороджена медалями за креативність та сертифікатом участі.

Як повідомляє прес-служба обласного департаменту освіти, I Всеукраїнська олімпіада креативності була проведена у Києві. У заході взяли участь 30 команд з різних областей України.

У Вінниці побільшало рідкісних видів дерев

Олег ЧЕБАН, «Урядовий кур'єр»

ЗЕЛЕНЕ МІСТО. Рік у рік вулиці Вінниці стають дедалі гарнішими і затишнішими завдяки озелененню різними видами дерев. Зокрема не звичними для Поділля. Ось і цієї весни під час планового висаджування, яке розпочалось у центральному парку, з'являться каталь-

пи і платани смолні, а на вулиці Київській — сакури.

«Ми прагнемо, щоб наше місто було гарним і зеленим. Цієї весни розпочали роботи із проспекту Космонавтів, де висаджуємо платани східні на місці сухостійних та аварійних дерев. У лунки ставимо гофротруби для підкореного поливу: так дерева отримуватимуть потрібну кількість поживних речовин. Викорис-

товуємо мінеральні добрива й додаємо вологоутримувачі — це невеликі гранули», — розповіла заступник директора з агротехнічних питань МКП «Вінницязеленбуд» Тетяна Прибиш.

А в Центральному парку, біля пам'ятника загиблим міліціонерам, зеленбудівці висадять катальпу та ліквідамбар. Смолоносний (10 саджанців). Він схожий на клен, а восени

забарвлюється у дивовижно привабливі кольори.

Загалом цієї весни на вулицях міста висадять майже 750 дерев листяних і хвойних (ялина корейська, ялівець) видів. Працівники комунального підприємства намагаються відходити від стереотипів і саджати нові види рослин, які стійкіші до задимленості й загазованості повітря. Вони висадять ще 1100 кущів.